

Samling på venstrefløjen

Skrevet af: **Redaktionen** | Offentliggjort: 15. august 2012

Mange vælgere og medlemmer er skuffede over SRSF regeringens politik. De søger enten over til andre partier eller vender ryggen til politik. I EL diskuterer man højlydt og meget abstrakt karakteren af en socialistisk revolution, selv om det først og fremmest er en ny samling på venstrefløjen på tværs af Socialdemokratiet, SF og EL, der er det centrale spørgsmål på dagsordenen. I Kritisk Debat vover vi det ene øje og fremlægger et grundlag, som vi mener, vil kunne samle både i og udenfor de tre partier.

Partierne på den danske venstrefløj er i en kritisk situation. Det samme kan siges om arbejderbevægelsens organisationer. Vælgerne flygter og medlemmerne forsvinder fra S og SF. Tilliden til partier og organisationer er på et historisk lavt niveau. Medlemmer og vælgere er usikre og defensive, fordi de hverken kan følge den linje, som bliver lagt eller acceptere den fortolkning af virkeligheden, der er begrundelsen for den.

Når organisationsformænd, partiledelser - eller for den sags skyld såkaldte eksperter - bliver spurgt, så insisterer de på den linje, de har valgt (uanset dens brud med virkeligheden) og påstår, enten at trenden vil vende eller at de selv blot skal blive bedre til at kommunikere.

Men problemet er ikke et kommunikationsproblem. Vælgerne er ikke ubegavede. De vælger det meste af venstrefløjen fra, fordi de ikke længere er enige i politikken, eller fordi de ikke længere kan se meningen i analysen. Det er den besked, vi får hver eneste dag, når vi taler med kolleger, medlemmer i fagbevægelsen og folk, vi ellers møder. Dertil kommer, at folk i almindelighed og mange partimedlemmer i særdeleshed er trætte af ikke at have nogen indflydelse, ikke at blive hørt og ikke mindst at blive talt ned til. De danske vælgere er veluddannede og ønsker øget demokratisk indflydelse på alle spørgsmål i samfundet.

Sådan som vi ser det, står venstrefløjen og især S og SF overfor at skulle løse to store opgaver. Den ene er at ændre den førte politik, så den kommer i samklang med venstrefløjens traditionelle demokratiske, solidariske og lighedsorienterede grundlag. Den anden opgave består i at genrejse demokratiet og det indre liv i organisationerne. For uden det liv ingen bevægelse. Og uden en aktiv bevægelse ude i samfundet - for socialistisk reformpolitik - ingen reel styrke og magt, hverken i Regeringen, i Folketinget, byrådet eller regionsrådet - eller i samfundet i det hele taget.

Vi er enige i:

- At arbejdsløsheden skal nedbringes hurtigst muligt, fordi fuld beskæftigelse er forudsætningen for den videre udvikling af velfærden. Hvem er i øvrigt ikke enig i det?
- At venstrefløjspartier i regering altid skal gå efter at sikre sunde offentlige finanser og stå i spidsen for en sund økonomisk politik, der kan bære over mange år. Men vi er ikke altid enige i, hvad sundhed betyder i den sammenhæng.
- At den offentlige sektor ikke skal være større, end det er nødvendigt for at sikre borgernes velfærd og løse de politisk besluttede samfundsopgaver. Men vi mener på den anden side heller ikke, at en mindre offentlig sektor i sig selv er et bidrag til løsningen af problemerne.
- At det er et usundt samfund, der accepterer, at mere end 20% i den arbejdsduelige alder er fastlåst udenfor arbejdsmarkedet, og at det derfor skal være en hovedprioritet at få flest mulig ud på arbejdsmarkedet og i relevant beskæftigelse.
- At alle unge skal have den nødvendige uddannelse, og at alle skal have mulighed for at blive

omskolet eller opkvalificeret.

- At vi skal have et stærkt og meget fleksibelt arbejdsmarked, der kan bidrage til den økonomiske udvikling af samfundet.
- At vi på alle væsentlige områder skal have et grønnere og mere miljøvenligt samfund, hvor der bruges så få naturressourcer som overhovedet muligt både i produktion og forbrug. Men en satsning på det grønne perspektiv må ikke skygge for nødvendigheden af at tage stilling til u hensigtsmæssige forbrugsmønstre, der prioriterer vækst over balance.
- At vi skal have forbedret folkesundheden og skabe større lighed i sundhed, så flere lever længere og bedre, og at samfundet skal bruge færre ressourcer på at behandle lidelser, der er konsekvenser af de moderne livsbetingelser. Det centrale begreb her er sundhed i nærområdet - ikke centralisering - og forebyggelse. Også af nedslidningen på arbejdspladsen.
- At vi skal have mere EU og ikke mindre. Men også om, at den demokratiske oprustning skal have en høj prioritet her - som den også skal have det i det danske samfund.
- At vi i alt, hvad vi gør, skal opbygge og forme et samfund, der sikrer den enkeltes sociale tryghed, skaber grundlaget for solidarisk handlen og tænken, fremmer økonomisk- social og - kulturel lighed som de grundlæggende betingelser for, at den enkelte borger kan handle frit og forpligtet.

Men når det kommer til, hvordan disse politiske hensigter og mål omsættes til konkret dagsaktuel politik, hører enigheden op. Den aktuelle politik, vi er vidne til, fører i den stik modsatte retning. Sådan oplever mange organisationsmedlemmer og vælgere det også. Derfor forlader de partierne og fagforeningerne eller beslutter sig til ikke længere at sætte deres kryds til venstre for midten.

Både desillusionen i organisationer og partier og vælgervandringen til højre skal stoppes og vendes til det modsatte. Og som sagt handler det ikke om at kommunikere bedre eller om at rejse land og rige rundt for at fortælle vælgerne, at det, de oplever, ikke er rigtigt, eller at det de vil, ikke er det rigtige. Det handler helt banalt om at stoppe op og gennemføre en omfattende diskussion på hele venstrefløjen af den politik, vi skal føre i fremtiden for at nå de mål, vi i fællesskab har opstillet.

For os er en demokratisk socialistisk og retfærdig måde at løse samfundets påtrængende opgaver og problemer på karakteriseret ved følgende:

- Der skal i krisetider ikke føres en finanspolitisk opstrammingspolitik, som den, der dominerer det meste af Europa efter Merkels opskrift. Som vi er vidne til, fører denne politik til øget arbejdsløshed, forringelser af velfærden, øgede statsunderskud, yderligere finansspekulation og lavvækst mange år ud i fremtiden. Der skal derimod føres en koordineret og politisk prioriteret statskontrolleret vækstpolitik af en karakter og i en størrelsesorden, som kan nedbringe arbejdsløsheden, øge statens indtægter og løse en række af de opgaver, som alle moderne samfund står overfor.
- Vi skal tage stilling til begreberne om vækst og fattigdom. Hæmningsløs, markedsstyret vækst er identisk med ubalance - og er i øvrigt ikke længere mulig uden uoverskuelige konsekvenser. Og et marked uden styring og regulering øger fattigdommen og forskellene. Vi skal have visionen for og viljen til at ville takle disse problemer. Og vi skal have viljen til at styre en markedsorienteret vækst, hvis det erkendes som det rigtige.
- Som en del af vækstpolitikken skal staterne i Europa arbejde sammen om at øge produktiviteten og udarbejde en lånepolitik, der gør det muligt at støtte de industrier i fremdrift, og som samfundet har brug for, der nu udsultes af den finansielle sektor.
- I mange år har uddannelsen af befolkningen haltet bagefter kravene i moderne industri. Det gælder uddannelsen af de unge, men i lige så høj grad efteruddannelsen og omskolingen af mennesker i beskæftigelse (eller uden for arbejdsmarkedet). Her hjælper det ikke med et par kurser i ny og næ eller bevidstløs aktivering og jobtilbud. Vi skal tage initiativ til at opbygge et sammenhængende uddannelsessystem, hvor borgerne ikke kun i ord, men også i praktisk handling

har mulighed for læring hele livet. Som f.eks. virker gennem udvidede og ubureaukratiske jobrotationsordninger, egentlige faglige og kompetencegivende opkvalificeringer til alle kortuddannede, uden at de skal gå væsentligt ned i indtægt. Men som også indebærer mulighed for at videreuddanne sig på et acceptabelt indtægtsgrundlag.

- Sikring af en sund økonomisk politik er ikke ensbetydende med balance på statsregnskabet fra det ene år til det andet. Sund økonomisk politik kan godt indebære en underskudsfinansiering over flere år, hvis den er målrettet langsigtede produktionsmål eller kvalitetsmål, der danner grundlag for stabil vækst og produktivitetsudvikling, så skattebasen udvides. Men som finanskrisen også har vist os, er sund økonomisk politik også ensbetydende med en markant statslig regulering og beskatning af hele den finansielle sektor bl.a. gennem en europæisk finansskat og oprettelse af statslige investeringsbanker til fremme af produktive og beskæftigelsesfremmende investeringer. Sund økonomi er også at beskatte de høje kapitalgevinster, lukke alle skattehuller og øge ejendomsskatten, uden at det rammer de almindelige boligejere. Sund økonomisk politik er identisk med langsigtet økonomisk vækstpolitik og ikke kortsigtede balancer på statsregnskabet og høje udbytter til aktionærerne.
- De store udgifter til overførselsindkomster skal reduceres, og flere ressourcer skal frigives til at forbedre alle borgernes velfærd. Selvfølgelig skal antallet på førtidspension og andre overførselsindkomster nedbringes. Men det kræver radikale indgreb ved problemernes kilde. Der må sættes systematisk ind for at forhindre nedslidning og udstødning på arbejdsmarkedet. Det er ikke kun borgerne, der skal tilpasse sig arbejdsmarkedet. Det er arbejdsmarkedet, der skal indrettes, så der er plads til alle. Hvis det kræver indskrænkninger i arbejdsgivernes ledelsesret og langt større og mere effektiv kontrol med arbejdsmiljø, ja, så er det den vej, vi må gå.
- Vi må også til at tænke den offentlige sektor anderledes. Langt flere opgaver skal kunne løses i civillevet. Men det forudsætter, at stat og kommuner gør langt mere for at understøtte alle de initiativer i dagliglivet, der styrker den enkelte borger og fællesskabernes evne og muligheder for at tage hånd om den enkelte og løse problemerne, der hvor de opstår. Det vil dog aldrig blive en realitet, så længe det offentlige fungerer som en servicefabrik, hvor hverken de ansatte eller borgerne har demokratisk indflydelse på beslutningerne. Det er ikke flere markedsløsninger, mere udbud, øget udlicitering og vækst i de interne konkurrenceformer, der er brug for. Det er højere grad af borgerinddragelse og reel demokratisk indflydelse på beslutningerne. Jo flere virkelige fællesskaber, stat og kommuner støtter, desto mindre er den enkelte borger prisgivet markedets vilkårligheder. Vi skal ikke nødvendigvis reducere omfanget af det sociale forbrug, som det offentlige har på fællesskabets vegne - men vi skal vove at tage stilling til - i en demokratisk ramme - hvordan disse midler bruges bedst.
- Arbejdsmarkedet skal være fleksibelt. Men ikke fleksibelt på erhvervslivets betingelser. Et fleksibelt arbejdsmarked er kendetegnet ved en høj grad af tryghed i ansættelsen og en udviklet system af opkvalificerings- og omskolingsmuligheder, så den enkelte lønmodtager uden frygt for social deroute kan kvalificere sig og gå fra én branche til en anden, når beskæftigelsesmulighederne flytter. Tryghed i ansættelsen gælder ikke kun forholdene på den enkelte arbejdsplads. Den er snævert forbundet med et rimeligt dagpengeniveau og en dagpengeperiode tilstrækkelig lang til, at den arbejdsløse ikke falder ud af dagpengesystemet. Ingen beder frivilligt om arbejdsløshed. Og ingen skal straffes for at blive arbejdsløs.
- Bøtten skal vendes, når der tales om arbejdsudbud. Samfundets samlede udbud af arbejdskraft skal være kendetegnet ved kvalitet og ikke kun ved kvantitet, hvor beskæftigelsen afhænger af, hvor billigt den enkelte vil sælge sig selv for at undgå social udstødning. Et samfund, hvor den enkelte lønmodtager føler sig socialt og økonomisk utryk, kan ikke understøtte et fleksibelt arbejdsmarked. Utryghed leder kun til konservatisme, stagnerende produktivitet og mangel på omfattende og naturlig innovation.
- Selvfølgelig skal der i Danmark investeres i ny og grøn teknologi. Det er fremtiden. Men det er ikke tilstrækkeligt. Hele samfundet skal indrettes, således at uanset om det gælder produktionen, produkterne, distributionen, forbruget eller vores måde at transportere os rundt på, så skal det

gælde, at det skal kunne gøres på den mest miljørigtige måde. Det er hele samfundsstrukturen og infrastrukturen, der skal ændres for at fremme miljørigtig vækst. Derfor er det heller ikke nok med betalingsringe. Borgerne skal have et billigt, hurtigt og fleksibelt alternativ til privatbilismen. Og under alt dette skal ligge et billede af balance.

- Folkesundhed hænger nøje sammen med en høj grad af social lighed og tryghed. Det gælder både for borgernes almindelige livsbetingelser og for deres trivsel i arbejdslivet. Det er en offentlig politisk opgave at sikre den højeste form for lighed, et dagligliv og et arbejdsliv, der ikke gør mennesker syge, slider dem ned før tiden, isolerer dem socialt, presser dem psykisk eller udstøder dem både af arbejdsmarkedet og - i virkeligheden - også af fællesskabet. Det er en mangesidig opgave og bør ligge til grund for enhver lovgivning. Indsats for en høj folkesundhed kan ikke reduceres til kampagner, forbud mod skadelige stoffer og vaner og opbygning af højteknologiske sygehuse. Folkesundheden forbedres ved, at kommuner og regioner i et samspil inddrager alle i mange forskellige projekter, der hvor folk bor, lever eller arbejder. Men det forudsætter også en politisk indsats for at sikre borgerne sunde og billige fødevarer, forbud mod skadelige stoffer både i produktionen og i produkterne. Det forudsætter en arbejdsmiljøpolitik, der er så stram og omfattende, at nedslidningen på arbejdsmarkedet nedbringes markant. Kampen mod øget sygefravær skal målrettes arbejdsbetingelserne og ikke den enkeltes reaktion på dårlige arbejdsbetingelser. Kort sagt folkesundheden skal være udgangspunktet, som alt andet i samfundet skal indrettes efter - ikke omvendt.
- Folkesundheden kan ikke trives og udvikles, hvis ikke borgeren har mulighed for at øve indflydelse på sine livsbetingelser både i samfundet, i nærmiljøet og på arbejdspladserne. Et reelt frit valg - ikke kun på et marked - er forudsætningen her. Øget demokrati og muligheder for demokratisk engagement og indflydelse er svaret. Det politiske liv skal gendemoskratiseres, derfor skal regionerne også have deres egen økonomi, ligesom kommunerne skal lære at engagere borgerne demokratisk. Borgernes indflydelse på, hvad staten, regionerne og kommunerne tager sig af og måden det sker på skal øges, ligesom den demokratiske indflydelse og kontrol skal udstrækkes til arbejdslivet - også selv om det indebærer, at arbejdsgivernes ledelses- og dispositionsret skal indskrænkes.

For os at se, er det vejen venstrefløjen skal gå for fremme reelle reformer og en bevægelse frem mod et samfund kendetegnet ved lighed, tryghed, solidaritet og levende demokrati. Og vi vil, som vi ser det lige nu, blive målt på, om vi nærmer os de idealer og værdier, vi har opstillet som vores politiske pejlemærke. Kun hvis vi kan forløse disse mål, kan vi forhindre, at vælgere og medlemmer fortsætter med at vende ryggen til os. Kun sådan kan vi både håndtere krisen og bidrage til, at samfundet bliver bedre på alle måder.

Men vi er ikke naive:

- Vi ved godt, at alle regeringer er underlagt meget stramme budgetkrav som følge af Europluspagten og Finanspagten og den førte krisepolitik i EU. Men ingen har på noget tidspunkt kunnet diktere os, at vi skulle stemme for Merkels liberalistiske strammingspolitik. Vi kunne have forenet os med de mange kræfter i EU, som faktisk var og er imod denne politik. Og i dag kan vi forene os med bl.a. de franske socialister, der målrettet går efter at få ændret denne politik og erstatte den med en socialt retfærdig vækstpolitik, der vil gavne hele Europa og en fremtidig økonomisk vækst.
- Vi ved godt, som vi har erfaret de sidste fire år, at finansmarkederne straffer de lande, der har store budgetunderskud, uanset om disse er økonomisk forsvarlige eller ej. Men ingen har kunnet forhindre os i at slå os sammen med de voksende politiske kræfter i Europa, der taler for en politik, der skal øge reguleringen af finansmarkederne, beskatte deres transaktioner og begrænse deres magt ved at øge den offentlige finansiering af fremtidens produktive investeringer.
- Vi ved godt, at erhvervslivet truer en hvilken som helst regering, der vil fremme samfundets

almindelige interesser på bekostning af erhvervslivets kortsigtede interesser i hurtige afkast. Truslerne består i alt lige fra flytning af arbejdspladser til flugt til skattely og rentehævelser eller andre finansielle sanktioner. Men ingen forhindrer os i at gøre fælles sag med de partier og organisationer rundt omkring i Europa, der kræver ensartede skatteregler, begrænsninger af mulighederne for kapitalflugt, begrænsninger af virksomhedsflytninger, høje krav til medarbejderindflydelse og arbejdsbetingelserne på samtlige europæiske virksomheder private som offentlige. Der er heller ingen, der forhindrer os i at spille en fremtrædende rolle, når det gælder om at omlægge hele Europa til miljørigtig produktion, til en moderne og miljøansvarlig landbrugsproduktion samt fremme en infrastruktur, så Europa fremover kan være kendetegnet ved en fornuftig og planlagt arbejdsdeling - i stedet for at denne udvikling skal være overladt til "det indre markeds" tilfældigheder og regionale skævvridning, fordi det lige passer ind i erhvervslivets interesser.

- Vi ved udmærket, at enhver solidarisk og retfærdig skattepolitik bliver mødt af trusler fra erhvervslivet om kapitalflugt, investeringsstop og så videre. Men ingen kan forhindre os i at fremlægge en politik i EU, der skal sikre, at alle virksomheder, fonde mv. beskattes, uanset hvor de befinder sig eller opererer i Europa. En sådan politik er ikke blot retfærdig, den er også nødvendig. Især den dag, hvor vi opgiver forestillingerne om, at en uretfærdig skattepolitik, der gavner de velstillede, øger arbejdsudbuddet. En solidarisk og retfærdig skattepolitik, arbejdsmiljøpolitik, beskæftigelsespolitik, socialpolitik mv. har trange kår, hvis ikke vi tager tyren ved hornene og tegner perspektivet - et perspektiv der indebærer, at en bedre fremtid ligger i et mere og mere demokratisk EU og ikke i et mindre. Når borgerne er skeptiske eller direkte afvisende, handler det ikke om nationalt snæversyn, men i at de har fået nok af erhvervslivets Europa. De vil have et borgernes Europa, hvor vi kan gennemføre den politik, som vi stræber efter at gennemføre i Danmark - ikke af godgørenhed, men af nødvendighed.
- Vi ved udmærket, at en dansk regering ikke kommer igennem med en sådan politik hverken i ministerrådet eller i Kommissionen, så længe de politiske styrkeforhold ser ud, som de gør. Men den samme situation gjorde sig også gældende, da de borgerlige partier sad tungt på magten i Danmark. Det afholdt ikke venstrefløjens partier fra at kæmpe og mobilisere for indførelse af velfærdsstaten. Som bekendt lykkedes det. Nøjagtig samme opgave står vi overfor nu blot i en meget større sammenhæng - i Europa. Men hvis vi ikke gør det, kan vi ikke føre socialistisk reformpolitik. De store globale kapitalkræfter kan ikke længere kontrolleres og reguleres af de nationale stater. Og kan de ikke kontrolleres, kan vi heller ikke kontrollere velfærdsudviklingen.
- Vi ved godt, at dette synspunkt måske ikke flugter med den udbredte EU skepsis. Men hvis vi virkelig mener, at venstrefløjen skal kendetegnes ved at gennemføre en målrettet demokratisk, socialistisk reformpolitik går denne i dag over en demokratisering og øget politisering af den Europæiske Union. Som det ser ud i dag, er det kapitalkræfterne, der styrer udviklingen. Resultaterne kender vi - endog alt for godt!

Men vi løser ikke problemerne blot ved at ændre vores politik i morgen:

- Igen - vi er ikke naive. Mere end 25 års liberalistisk politik og individualistisk tænkning, der har lagt kollektive løsninger på kollektive problemer for had, har sat sig sine spor. Både i det daglige, i vores kultur, i vores måde at forstå politik på og i vores måde at omgås hinanden på. De borgerliges konkurrencetænkning har efterhånden etableret sig som den eneste fornuftige måde at tænke på. Mens solidaritet og gensidighed er blevet reduceret til noget, der hører festtalerne til.
- Hvis vi vil ændre politik og omsatte de politiske mål til social virkelighed, står vi fra dag ét med den opgave at vinde folkelig opbakning, der rækker ud over en flygtig vælgertilslutning. Der er ikke nogen vej udenom. Vi må i fællesskab påtage os den opgave at føre en omfattende værdikamp mod borgerligheden og liberalismens samfunds- og menneskesyn.
- Men vi vinder ingen værdikamp, hvis værdierne ikke er krystalklare og fornuftige, og hvis vi ikke har nogen til at slå for dem. Hverken pressen eller den politiske elite står på spring for at

mangfoldiggøre socialistiske værdier. Vores partier, vores organisationer, vores tillidsrepræsentanter både i partierne og fagbevægelsen og vores medlemmer skal rustes til at kæmpe for vores politiske værdier. Det vil dog aldrig ske, hvis vi ikke genopdager partidemokratiet, det demokratiske engagement helt ud i den yderste partiforening og fagforening. Ingen i denne verden slås reelt for noget, de ikke er en del af og har haft indflydelse på – og det gælder mindst af alt venstrefløjens medlemmer og tillidsrepræsentanter. Hvis vores medlemmer skal være bannerførere i værdikampen, der skal føres alle steder, hvor mennesker samles, skal værdierne være deres. Hvis ikke, kan de ikke overbevise nogen som helst. Og hvis værdierne skal blive flertallets, så skal virkeligheden beskrives og analyseres, ikke besværges.

- Det stiller venstrefløjens partier overfor en række praktiske og organisatoriske opgaver. Kongresser, generalforsamlinger, valg af kandidater, partimøder, offentlige møder må organiseres, så de fremmer demokratisk dialog og beslutningstagen. Ellers nytter alle de gode hensigter ikke det ringeste. Hvis et parti eller en organisation skal fungere som et politisk værksted, skal værktøjet være til stede og medlemmerne have de bedste betingelser for at arbejde – ellers er det ikke et værksted. Og vi skal i den forbindelse huske på, at den vigende vælgertilslutning til partier og medlemstilslutning til de faglige organisationer blandt andet hænger sammen med venstrefløjens egen historiske succes. Vi har medvirket til at skabe et samfund, hvor borgerne er godt uddannede og oplyste. Sådanne borgere vil behandles med politisk respekt og åbenhed og frem for alt opleve demokratisk indflydelse på samfundsbeslutningerne. Teknokrater styrer kun, men overbeviser ingen. Og venstrefløjspartiernes medlemmer kan kun vise borgerne respekt, hvis vi sørger for, at de kender vores værdier, og hvis vi kan overbevise dem om, at de er rigtige. Det drejer sig ikke om at *overtale borgerne* til at følge vores politik – men om at *overbevise dem*, fordi vores argumenter er de stærkeste, og fordi man smittes af den måde, vores medlemmer fremfører dem på.
- Selvfølgelig forventer vi, at ledelsen i partier og organisationer er åbne for at skifte kurs. Ellers ville det være spildt arbejde at skrive dette. Men viljen og styrken til forandring kommer nu engang nedefra. En fælles forpligtelse er det derfor også, at skabe denne bevægelse for en genrejsning venstrefløjens demokratiske og reformsocialistiske politiske kurs og af demokratiet både i og udenfor organisationerne. Der er brug for stærke og selvbevidste organisationer på venstrefløjen, som – sammen med befolkningen – er parat til at lede kampen for et mere lige, mere retfærdigt, mere solidarisk og mere demokratisk samfund, hvor samfundshensynet og fællesskabet i frihed til enhver tid går forud for snævre privatinteresser. Og hvor det grundlæggende menneskesyn er det solidariske menneske fremfor liberalismens postulerede egennytte. Denne bevægelse går gennem dialog, analyse, konkret politik og inddragelse – ikke gennem reklame, propaganda eller spin.